

● KULTURA ● KULTURA ● KULTURA ● KULTURA ● KULTURA ● KULTURA

V SPOMIN

Komandantu Ristu v slovo

Ko smo se 30. oktobra, v mračnem jesenskem dnevu, spominjali svojih dragih pokojnikov, je tiko in skromno za vedno odšel od nas Franc Mazovec-Risto. Prenehalo je biti plemenito srce revolucionarja, borca, partizanskega komandanta, nosilca partizanske spomenice 1941, ki se ga borgi spominjamo le kot komandanta Rista.

Rodil se je leta 1910 v skromni hišici pod Debnim vrhom. Tako Risto kot vsa Mazovčeva družina je revolucionarno dozorevala pod vplivom brata Jožeta, predvojnega revolucionarja, voditelja, člana CK KPS, kar je pripeljalo vse Mazovčeve fante med prvoborce naše revolucije. Takoj po razpadu stare jugoslovenske izvorse in ob okupaciji naše domovine je moral tudi France, skupaj s svojimi brati in drugimi zaloščnimi revolucionarji, že konec maja 1941 v strogo ilegalu. V začetku junija 1941 ga že vidimo kot parizana Rista na čelu prve oborožene skupine za boj proti okupatorju in domaćemu izdajalcu v Sloveniji. Pod streli te Žaloške partizanske skupine je že 16. julija 1941, teden dni pred dnevnim vstaje Slovenije, padel v dolini Besnice prvi sovražni vojak v Sloveniji. Marca 1942. leta, v prvem večjem boju 2. štajerskega bataljona na Pugledu, je bil Risto že komandant čete. Tukrat je padel prvi iz Mazovčeve družine, njegov brat Polde.

Petega aprila 1942. ob formirani

nju 1. slovenske partizanske brigade, je bil Risto v njej postavljen za komandanta bataljona in bil tako eden prvih slovenskih partizanskih komandantov bataljona. Izkazal se je v mnogih bojih in bitkah brigade, kasneje II. grupe odredov, kot uspešen komendant, hraber borec, predvsem pa izreden tovariš. Spomnimo se samo hefojske bitke pri Jančah, ko je s svojim bataljonom na osrednjem delu bojišča ves popoldan odbijal srdite napade številno in tehnično močnejšega sovražnika. V tem boju je znova potrdil izredno svojo junastvo in požrtvovanost, saj torišča bitke ni hotel zapustiti niti po odbitem petem nemškim jurišu, ko je prišla zamenjava za bataljon in je gozd na vseh koncih gorel. Kasneje je sodeloval še v številnih bojih in bitkah širom po Sloveniji, tudi kot komandant bataljona v Gubčevi brigadi in v 5. prekomorski brigadi v končnih operacijah za osvoboditev naše domovine.

Vsem, ki smo ga poznali, spoštovali in cenili, bo ostal v trajnem spominu. Hvaležni smo mu za veliki prispevek naši skupni stvari.

Za odbor skupnosti borcev
Metod Jurčič

Ivanu Romu v slovo

V petek, 12. oktobra, je ugasnilo življenje aktivista in borca NOV in revolucionarja, polkovnika JLA, našega dragega tovariša in prijatelja Ivana Roma. Tragično je preminil pri izvajjanju službenih nalog — v trenutku, ko je zavzeto opravljal zaupano dolžnost pri usposabljanju in krepljenju bojne pripravljenosti enote oboroženih sil, ki ji je poveljeval.

Ivan Rom je rastel in se oblikoval v številni, zgledni delavski družini v Obrhu na Dolenjskem, v težkih socialnih in političnih razmerah tedanjega časa, v razmerah fašistične zasede naše dežele in vojne, v okoliščinah, v katerih razen toplega obema staršev in družine ni doživel nobenega radostnega trenutka.

Šel je po poti očeta dela revolucionarja, aktivista in funkcionarja osvobodilnega gibanja v novomeškem okrožju. Že kot petnajstletni mladenec je opravljal razne naloge kot aktivist OF, nato kot obveščevaler v narodni zaščiti in borec v začitni brigadi pri glavnem štabu Slovenije.

S šestnajstimi leti je postal član SKOJ, pozneje član Partije. Kot mlad, srčen in zagnan borec je bil že januarja 1945, ko so v Sloveniji divjali še srdci boji, odrejeni v prvo generacijo vojaške akademije v osvobojenem Beogradu.

Akademijo je končal leta 1947 z odličnim uspehom. Takoj potem so mu dodelili odgovorne naloge in dolžnosti v pehotnih enotah in vojaških šolah, najprej v Sežani, zatem v Vipavi, Ajdovščini, Novem mestu, Črnomlju, Sarajevu, Pazariču, Beogradu...

Ob tem pa se je sam nenehno učil in izpopolnjeval tako na strokovnih tečajih kot na Višji vojaški akademiji, kjer je dosegel visoke ocene.

V ocenah starešin, ki segajo od vojne do upokojitve, je veliko lepih besed, predvsem kar zadeva njegov značaj in delovne lastnosti. Tudi vsi, ki smo z njim delali, smo nenehno ugotovljali, da je bil priden in požrtvovan. Bil je izredno predan svojemu poklicu in v opravljanju dolžnosti je vnašal vse svobodite.

V odnosih s tovariši in podrejenimi je bil tenkočuten, vedno pravilan, da jim priskoči na pomoč, da se žrtvuje in razdaja.

V imenu skupštine, družbenopolitičnih organizacij, borec, rezervnih vojaških starešin in občanov KS Kodeljevo se je od njega poslovil Alojz Hren ter začelec njegovim najbližjim iskreno sožale, končal pa: »Ostat nam boš v trajnem spominu. Za vse ti hvala — in slava.«

GORAZD ŠTURM

S ponosom smo spremljali početje in požrtvovanje težavnih akcij v naših gorah, ki se jih je z jekleno pico udeleževal naš Moščan Gorazd Šturm. Dobro je poznal svet gor in storj ga je ubog, da je presenečal z rešitvami, ki so lajšale delo gorskim reševalcem in omogočale ponesrečencem hitrejšo zdravniško pomoč. Postajal je pojmen visokogorskega pilotu. Toda njegovo mlado življenje je ugasnilo iznenadno in v družbi še drugih velikih ljubiteljev gora na poti do njih.

Njegov lik je bil tesno povezan z vzgojo in napotili njegovih, v revolucionir prekaljenih staršev. Pred dobrimi desetimi leti je v Mostah

končal gimnazijo, stopil v vrste milicijon in sledil stopnjam svojega očeta, ki je še pred nedavnim opravljal v milici eno najdovornejših funkcij. Hrto se je izkazal kot tudi dober in uspešen delavec milice, zaradi česar so mu omogočili šolanje na višji letalski šoli v Zagrebu, ki jo je uspešno končal. Kot pilot v letalski enoti milice se je zelo hitro usposobil za opravljanje vseh nalog milice z vsemi tipi helikopterjev, ki jih ima letalska enota milice. Pred leti je opravil tudi izpit za inštruktorja letenja na helikopterjih in tako, čeprav mlad, postal učitelj in mentor mnogim pilotom. Zaradi njegovih izkušenj ter organizacijskih

in drugih sposobnosti je bil v letošnjem letu imenovan za namestnika poveljnika letalske enote milice.

Gorazd je kot delavec milice, pilot in član gorske reševalne službe nesrečno ter strokovno opravljal vse naloge letalske enote milice in z vso požrtvovanostjo reševal življenja s triglavskih višin, istočasno pa je v teh višinah pomagal graditi, da bi odmaknjene lepote naše ožje domovine približali čim večjemu krogu ljudi. S svojim plemenitom in požrtvovanim delom ter tovariškimi odnosi je bil vedno za zgled sodelavcem in svoji okolici. Nikoli se ni izmikal težkim in nevarnim nalogam, nikoli mu ni bilo žal časa in vedno je bil pripravljen svoje bogate izkušnje in znanje deliti s prijatelji in sodelavci.

● MLADI PIŠEJO ● MLADI PIŠEJO ● MLADI PIŠEJO ● MLADI PIŠEJO

● Delo v naši pionirski hranilnici

Tudi jaz delam v pionirski hranilnici na naši šoli. Približno tisoč je varčevalcev iz 37 razrednih skupnosti. Bolj varčujejo učenci nižje stopnje toda radi bi, da bi v večjem številu varčevali tudi učenci višje stopnje.

Začnemo ob 12. in delamo do 13.30. Po končanem obisku urejam zapise in štejemo denar, potem pa ga tovarišica mentorica odnes v Ljubljansko banko. Na naši šoli veliko varčujemo, saj imamo kar visoke obresti. Te porabimo za različne namene.

Ponavadi nas za pomoč zaprosijo krožki. Lansko šolsko leto smo dali denar šahovskemu in ritmičnemu krožku, zimskošportnemu za nabavo tekaških smuči itd. Letos nameravamo s tem denarjem kupiti opremo za dedka Mraza, ki smo si jo do sedaj sposojali.

Najraje delamo pri računalniku, za katerega se vedno »gremo«. Ce pa pride do spora, posreže vmes menio-

rica. Prijazna je, a tudi odločna, ko je treba!

Varčevalci bodo tudi letos dobivali nagrade. Ko ima varčevalcev izpolnjen kartonček z določenim številom žigov, dobi nagrado. Pri vsakem obisku dobi Pikapolonico, list mladih varčevalcev.

Valerija Babij, 7. d.

lit. krožek OŠ Jožeta Moškricha

Piknik v Zalogu

Poleti smo imeli učilni piknik. Na ulici smo postavili mize in klopi. Starši so nabavili hrano in pičajo. Mame so naapekli pecivo. Otroci smo imeli svoj nastop. Zapeli smo himno naše ulice. Napisala jo je tovarišica Boža. Grega je igral na harmoniko, Janja pa na kitaro. Za ta nastop sta nas pripravili tovarišica Boža in Matja. Starši so bili veseli našega nastopa. Imeli smo tudi srečolov.

Gorazd Gorisek, 2. c
OŠ Adolfa Jakšia

Naš računalniški krožek

Na naši šoli deluje računalniški krožek še prvo leto. Pri krožku nas je približno petnajst, naš mentor je Tihomil Slenc, predavatelj pa je več.

Krožek radi obiskujemo, še posebno takrat, ko delamo z računalniki. Igrice so še posebno priljubljene, vendar se mnogokrat zgodi, da nam tovariši igričce prepove, ker ga ne poslušamo in smo v mislih bolj pri igrah kot pri pravem delu.

Pri teoriji smo se do sedaj seznanili z zgodovino, zgradbo, delovanjem in uporabo računalnikov. Pri delu z računalnikom uporabljamo računalniški programski jezik BASIC.

Po programu smo imeli tudi že dve ekskurziji: obiskali smo Ekonomsko fakulteto Boris Kidrič in Elektrotehnično fakulteto. Ogledali smo si tudi sejem mikrorazumevanja na Gospodarskem razstavilišču.

Krožek obiskujejo predvsem učenci 7. in 8. razreda naše in »sosednje« šoli v občini, pa tudi učenci 6. razreda niso izjeme, saj se je pri-

nas v zadnjem času računalništvo zelo razširilo.

IRENA VUKŠINIČ,
OŠ Karla Destovnika-Kajuha

Naravoslovni dan

V petek, 21. septembra smo imeli prvi naravoslovni dan. Na Gospodarskem razstavilišču smo si ogledali razstavo Narava — zdravje. Razdelili smo se v skupine, dobili delovne naloge in se lotili dela.

Ogledali smo si cvetje, semena, živali, gobe in ribe. Vseč so mi bile ikeban in nagačeno živali, ki so bile postavljene v naravno okolje.

Naša skupina je reševala naloge o gobah. Tovarišica nam je povedala, da prevleči gobanje škoduje gozdu. Nekateri uničujejo podgobje in tako lahko gobe iztrebijo, s tem pa uničijo tudi hrano za živali in ljudi.

Naravo moramo čuvati in varovati!

BARBARA ROPAS,
OŠ Družina Kejer —
Hrušica

KULTURNI DOM ŠPANSKI BORCI

● Razstave

Do 24. novembra bosta odprt:

- FOTOGRAFSKA RAZSTAVA VESNE AZADI STANKOVIČ in
- RAZSTAVA AKADEMSKEGA SLIKARJA DAMIRJA SMERDELA.

Razstavi sta odprtvi vsak dan od 16. do 19. in ob sobotah od 10. do 12. ure.

VELIKA DVORANA

● Gledališče

4. decembra bo ob 19.30 gledališče KOMEDIJA iz Zagreba uprizorilo komedijo PROBUDI SE, KATO. Naj spomnimo, da je to gledališče poželo vrsto uspehov s svojimi komedijami in muzikli, kot so Jalta—Jalta, Grička vještica, Gubec beg itd.

14. decembra bo ob 19.30 Mestno gledališče ljubljansko predstavilo letošnjo uspešnico avtorice Alenke Goličevšek POD PREŠERNOVO GLAVO (kratkočasna žaloigra v dveh dejanjih z epilogom).

15. decembra bo ob 19.30 gostoval ATELJE 212 s komediojo, ki jo imajo zaradi njenega uspeha redno na programu že od 5. novembra leta 1961 z naslovom MOJ DRAGI LAZNIVEC.

V tem času bodo poleg tega tudi redne lutkovne predstave Lutkovnega gledališča Ljubljane, po 15. decembru pa bo malčke začeli obiskovati na predstavi KRTAČKA ZOBĀČKA v izvedbi gledališke skupine PROGA 13-tudi dedek Mraz.

● Glasba

5. decembra bo ob 19.30 koncert klarinetista Svetislava Vašiča; spremljala ga bo pianistica Lidija Fajfar.

12. decembra pa bo ob 19.30 gostoval TRIO KITAR iz Benetek.

Uprava KD Španski borci si pridržuje pravico morebitne spremembe programa!

● Otroci!

Otroci! Obiščite OTROŠKO GLASBENO DELAVNICO, ki je popestrena še z mini srečolovom in knjižno nagrado. Srečanja bo vodil glasbenik Andrej Rupnik. VSTOPNINE NI!

toplarna ljubljana p.o.

LJUBLJANA
Toplarniška 19

- proizvaja električno energijo,
- proizvaja toplotno energijo in tehnološko paro za potrebe komunalnega gospodarstva Ljubljane,
- prodaja pepel kot polnilni oziroma gradbeni material, demineraliziran vodo in karbonatni pesek

S svojim delom pomagamo izboljševati delovne in življenske pogoje prebivalcev širše in ojze družbene skupnosti.

</div